

Samenvatting

In de Sportnota 2020 “Mee@bewegen” is besloten dat er een nieuwe tarievenstructuur voor het gebruik van sportaccommodaties komt die eerlijker (het verschil tussen de buiten- en binnensporttarieven moet verkleind worden), simpeler en betaalbaar is. De Tarievennota, gebaseerd op een kostprijsgeoriënteerde structuur, waarbij de hoogte van het tarief wordt gerelateerd aan de kosten van de voorzieningen, is in concept gereed. Er zijn drie varianten uitgewerkt. Van elke variant zijn de consequenties voor de gebruikers in beeld gebracht.

De grootste knelpunten om te kunnen komen tot een eerlijke en simpeler tarievenstructuur doen zich voor bij de buitensportaccommodaties: de huidige tarievenstructuur is complex, doorberekening van kosten naar gebruikers van de buitensportaccommodatie kent een grote diversiteit, er is vaak sprake van maatwerksituaties en de structuur is daardoor niet transparant waardoor er sprake is van rechtsongelijkheid. Dit vraagt om harmonisatie van de tarievenstructuur voor de buitensportaccommodaties.

Succesvolle invoering van de nieuwe tarievenstructuur staat of valt met het draagvlak dat hiervoor aanwezig is. De daaruit voortvloeiende consequenties voor met name de gebruikers van de buitensportaccommodaties die erop achteruit gaan zullen leiden tot onrust bij de verenigingen. Een goed communicatieproces is hierin van belang.

Beslispunten

1. Akkoord gaan met het ongewijzigd laten van de binnensporttarieven.
2. Akkoord gaan met het invoeren van het harmonisatiemodel (dekkingspercentage velden en kleedlokalen 3%, clublokalen 14%) met ingang van het seizoen 2018-2019 in 2 fasen: seizoen 2018-2019 : 50% en seizoen 2019-2020: 100% zowel voor de gebruikers die erop vooruit als op achteruit gaan.
3. Akkoord gaan met het invoeren van het taakstellingstarief A met ingang van het seizoen 2020-2021.
4. Akkoord te gaan met het voorgestelde communicatie proces: informeren van de gebruikers over de kostprijsgeoriënteerde tarievenmethodiek en de raadsleden voor deze bijeenkomsten uit te nodigen.

Besluit Burgemeester en Wethouders 16 mei 2017:

Conform.

1. Aanleiding

De Raad heeft, met het vaststellen van de sportnota 2020 “Mee@bewegen” in mei 2013, opdracht gegeven te komen met een voorstel voor een nieuwe tarievenstructuur voor de binnen- en buitensportaccommodaties. Immers is in de sportnota 2020 geconstateerd dat onze tarievenstructuur onduidelijk is, oneerlijk uitpakt tussen binnen- en buitensporters en leidt tot lage inkomsten voor de gemeente. Hierdoor moet relatief veel worden toegelegd per inwoner. In de Sportnota 2020 is dan ook besloten dat er een nieuwe tarievenstructuur voor het gebruik van sportaccommodaties komt die eerlijker, simpeler en betaalbaar is. Uitgangspunt is, zoals diverse malen met de Raad is gecommuniceerd, een kostprijsgeoriënteerde tarievenstructuur, waarbij de hoogte van het tarief wordt gerelateerd aan de kosten van de voorzieningen.

Verhogen inkomsten

In de sportnota is opgenomen dat de lasten meer in balans gebracht moeten worden met de inkomsten. Er moet worden gestreefd naar het verhogen van het dekkingspercentage van onze accommodaties. Het verhogen van de tarieven is genoemd om de inkomsten te verhogen.

Kaders sportnota

Simpeler: Opzetten van een eenvoudige tarievenstructuur.

Eerlijker: De grote verschillen tussen de binnen- en buitensporttarieven verkleinen, waarbij aangegeven is dat er geen huurverlaging ten aanzien van binnensportaccommodaties wordt doorgevoerd. De tarieven voor de huur van buitensportaccommodaties worden verhoogd. Daarnaast mag de factor kwaliteit worden doorberekend in de tarieven, bijvoorbeeld een hoger tarief voor kunstgras dan voor natuurgras, of een hoger tarief bij extra dienstverlening (sportparkmanagement).

Draagvlak: Verenigingen geven regelmatig aan dat zij tariefsverhoging niet aan zullen kunnen. Zij geven aan mogelijk leden te zullen verliezen of vrezen zelfs voor hun voortbestaan. Er wordt onderzocht of deze angst al dan niet gegrond is. Tevens wordt gekeken naar tarieven die in andere gemeenten betaald worden. Dit alles zal moeten leiden tot draagvlak voor de nieuwe tarievenstructuur.

De Tarievennota, gebaseerd op een kostprijsgeoriënteerde structuur is in concept gereed. Er zijn drie varianten uitgewerkt. De consequenties voor de gebruikers zijn voor elke variant inzichtelijk

gemaakt. Voor de binnensport is dit voor de 30 grootste gebruikers gedaan, totaal aantal gebruikers binnensport is 319. Voor de buitensport is dit gedaan voor 33 gebruikers, dit komt overeen met 97,5% van de gebruikers van de gemeentelijke buitensportaccommodaties.

De nieuwe tarievenstructuur en de daaruit voortvloeiende consequenties voor met name de gebruikers van de buitensportaccommodaties kunnen/zullen leiden tot onrust bij de verenigingen. Hoe en in welke mate is afhankelijk van welke variant gekozen wordt. De consequenties verschillen immers naar gelang van de gemaakte keuze. In bijna alle gevallen gaan er gebruikers op vooruit en op achteruit.

2. Context

Dit collegevoorstel gaat over hoe het college, conform opdracht van de sportnota 2020, wil komen tot een eerlijke en simpelere tarievenstructuur voor de binnen- en buitensportaccommodaties.

De gemeente verhuurt sportaccommodaties tegen een verlaagd tarief (zgn. sociaal tarief) aan verenigingen en sporters, zodat de kosten van sportbeoefening worden gedrukt. De aanname is dat lage tarieven een positief effect hebben op de sport- en beweegdeelname. De huidige Maastrichtse tarievenstructuur vindt zijn oorsprong in de jaren '90 van de vorige eeuw. De huidige tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Er zijn nieuwe tariefstructuren bijgekomen (bijvoorbeeld door het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties) en afgevallen, kortom de huidige tarievenstructuur is historisch gegroeid.

In 2012 heeft het Mulier Instituut de Maastrichtse tarievenstructuur onderzocht. Geconstateerd is dat onze tarievenstructuur onduidelijk is, oneerlijk uitpakt tussen binnen- en buitensporters en leidt tot lage inkomsten voor de gemeente. Hierdoor moet relatief veel worden toegelegd per inwoner.

De nieuwe tarievenstructuur is gebaseerd op een kostprijsgeoriënteerde methodiek. De hoogte van het tarief wordt rechtstreeks gerelateerd aan de kosten van de voorzieningen. De Raad kan door het vaststellen van het dekkingspercentage (het percentage van de kosten dat door de gebruikers wordt betaald) het tarief bepalen. Gemiddeld genomen in Nederland, bedragen de dekkingspercentages voor de binnensport circa 10 tot 40 procent. Dat is het dubbele van de percentages voor de buitensport (circa 5-20%), inclusief kapitaalslasten

Het realiseren van deze nota heeft meer voorbereidingstijd gevraagd dan wij in eerste instantie hadden ingeschat. De door de raad gevraagde kostprijsgerelateerde tarievenstructuur maakte het

noodzakelijk voor alle onderdelen meerjarenonderhoudsplannen op te stellen. Dit is van grote invloed geweest op het tijdpad voor het opstellen van de tarievennota.

De raad wordt, na de zomervakantie, gevraagd vast te stellen welk deel van de kostprijs wordt doorbelast aan de eindgebruikers en bepaalt dus ook welk deel per saldo door de gemeente wordt gedragen.

3. Gewenste situatie

Het nieuwe kostprijsgeoriënteerde tarievenstelsel draagt conform de sportnota bij aan:

- *“Eenduidige, transparante en eenvoudig te hanteren tarieven voor alle gemeentelijke buiten- en binnensportaccommodaties;*
- *Het verkrijgen van meer inzicht in kostprijzen en indirecte subsidies voor zowel de gemeente als de gebruikers.*

De grootste knelpunten om te kunnen komen tot een eerlijke en simpele tarievenstructuur doen zich voor bij de buitensportaccommodaties: de huidige tarieven structuur is complex , doorberekening van kosten naar gebruikers van de buitensportaccommodatie kent een grote diversiteit, er is sprake van veel maatwerksituaties en is niet transparant. Hierdoor is er sprake van rechtsongelijkheid.

Dit vraagt om harmonisatie van de tarievenstructuur voor de buitensportaccommodaties. Dit is een complex en gevoelig traject en heeft bij doorvoering consequenties voor de verenigingen. Diverse verenigingen gaan er op achteruit terwijl andere erop vooruit gaan.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Voor de financiële gevolgen van de wijzigingen in de tarievenssystematiek wordt verwezen naar paragraaf 11 van dit collegevoorstel.

Om te komen tot een toekomstbestendige begroting wordt conform Begroting 2017 gekeken naar mogelijke draaiknoppen. Het normaliseren van de verhuurprijzen is een van de mogelijke draaiknoppen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Op 28 oktober 2014 heeft een klankbordgroepbijeenkomst plaatsgevonden waarbij de leden meegedacht hebben over de inhoud, richting en kaders van de nieuwe Tarievennota sport.

Op 31 oktober 2014 zijn (aanwezige) gebruikers geïnformeerd tijdens een sportcafé over het proces en methodiek om te komen tot een nieuwe Tarievennota sport.

Op 1 december 2014 is de voormalige raadscommissie Breed Welzijn geïnformeerd over de methodiek en het proces om te komen tot een nieuwe Tarievennota voor binnen – en buitensportaccommodaties

Op 21 januari 2015 is de raad met een RIB geïnformeerd over uitstel van de Tarievennota.

Op 2 februari 2016 zijn gebruikers met een brief geïnformeerd over het geactualiseerde proces om te komen tot een Tarievennota.

Op 22 februari 2016 is de raad d.m.v. een RIB geïnformeerd over de geactualiseerde planning en proces om te komen tot een nieuwe Tarievennota sport.

Op 5 juli 2016 zijn de fractieleiders en fractiespecialisten sport tijdens een informele raadsbijeenkomst geïnformeerd over de stand van zaken en het voorgestelde vervolgproces om te komen tot een nieuwe tarievenstructuur sport.

11. Voorstel

Hospitality Group, dat de opdracht heeft gekregen te komen met een voorstel voor een nieuwe kostprijsgeoriënteerde Tarievennota sport heeft een concept nota, waarin drie varianten voor de buitensportaccommodaties zijn opgenomen, uitgewerkt.

De nota is gebaseerd op de kaders en beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in de sportnota. De verschillen in de tarieven, de vergelijking van de tarieven en subsidies met die van tripoolgemeenten,

de kostprijs van de diverse Maastrichtse binnen- en buitensport voorzieningen en de financiële consequenties per gebruiker per variant zijn in beeld gebracht.

Invoering van een kostprijsgeoriënteerde tariefbepaling leidt in de diverse varianten tot gevarieerde verschillen voor gebruikers. Een aantal gebruikers gaat erop vooruit en een aantal andere gebruikers gaat erop achteruit. De opgenomen bedragen en de (mogelijke) consequenties voor de gebruikers en Maastricht Sport zijn gebaseerd op het huidig aantal sportverenigingen en de huidige verhuur van binnen- en buitensportaccommodaties (seizoen 2015-2016).

Binnensport

Het percentage van de kosten dat door de gebruikers van de binnensportaccommodaties wordt betaald, ook wel het dekkingspercentage genoemd, is gemiddeld over alle binnensportaccommodaties 25%.

Geconstateerd is dat er twee tarieven voor de huur van een sporthal, (Geusselt en De Heeg €51 per uur /Belfort en Daalhof €42,50 per uur) zijn. Dit verschil komt doordat de Geusselt en De Heeg een groter vloeroppervlak hebben. Dit verschil komt tot uitdrukking in een hoger tarief. Voor doorvoering van een simpeler systeem zou gekozen moeten worden voor één tarief voor de huur van een sporthal. Uitgangspunt van de sportnota is dat de tarieven voor de gebruikers van de binnensportaccommodaties niet mogen dalen.

Invoeren van het lage tarief heeft als consequentie dat de inkomsten op de sportbegroting dalen met ongeveer €60.000 per jaar.

Het hogere sporthaltarief leidt tot stijging van de inkomsten op de sportbegroting met €30.000. De consequenties voor de sportverenigingen die met name sporthal Daalhof en Belfort gebruiken, waar nu het lage tarief van toepassing is, zijn als volgt:

- 1 sportvereniging moet dan €2250 meer betalen,
- 1 sportvereniging moet dan €958 meer betalen,
- 1 sportvereniging moet dan €586 meer gaan betalen,
- 18 sportverenigingen moeten dan tussen de maximaal €0 en €250 meer gaan betalen.

Conform de uitgangspunten van de sportnota (eerlijker) moet het verschil tussen de buiten- en binnensporttarieven verkleind worden en de tarieven voor de binnensportaccommodaties mogen niet dalen.

Monogebruik

Er zijn een aantal binnensportaccommodaties die permanent aan 1 gebruiker verhuurd worden. Dit zijn verenigingen die door hun tak van sport veel materiaal nodig hebben dat niet elke keer opnieuw klaar gezet kan worden, bijvoorbeeld diverse vechtsporten.. Dit monogebruik is een afwijking van de gebruikelijke situatie waar binnensportaccommodaties per uur verhuurd worden. Voor deze locaties komt een afzonderlijk voorstel.

Voorstel Binnensport:

Gezien de consequenties bij invoering van èèn sporthaltarief wordt voorgesteld dat er geen tariefswijzigingen plaats vinden bij de binnensport. (De huidige twee sporthaltarieven blijven gehandhaafd).

Buitensport

De grootste knelpunten om te kunnen komen tot een eerlijke en simpeler tarievenstructuur doen zich voor bij de buitensportaccommodaties: de huidige tarievenstructuur is complex, doorberekening van kosten naar gebruikers van de buitensportaccommodatie kent een grote diversiteit en is niet transparant waardoor er sprake is van rechtsongelijkheid. Dit vraagt om harmonisatie van de tarievenstructuur voor de buitensportaccommodaties.

In de concept tarievennota zijn drie varianten uitgewerkt van de kostprijsgeoriënteerde systematiek. In elke variant wordt, conform opdracht sportnota om een hoger tarief in te voeren voor hogere kwaliteit, voor het gebruik van natuurgras een lager tarief in rekening gebracht dan voor het gebruik van een kunstgrasveld. (Op een kunstgrasveld kunnen ongeveer drie keer zo veel trainingen en/of wedstrijden plaatsvinden dan op een natuurgrasveld, er vinden als gevolg van weersomstandigheden bijna geen afgelastingen plaats en de gebruiksperiode is veel ruimer).

NB: Een deel van de kled- en/of clubaccommodaties (kantines) is eigendom van buitensportverenigingen. Deze nieuwe Tarievennota heeft hier **geen** betrekking op.

Variant 1: Harmonisatiemodel, dekingspercentage velden/kleedlokalen 3% en clubhuizen 14%

Bij deze variant is alleen een kostprijsgeoriënteerde systematiek ingevoerd (= harmonisatiemodel). Hierbij is geen verhoging van de tarieven voor de buitensportaccommodaties en is er geen inkomstenverhoging voor Maastricht Sport. De verhoging van de inkomsten in deze variant is een gevolg van het opheffen van de situaties waar vanuit het verleden minder in rekening is gebracht dan gebruikelijk of waar in het geheel niets in rekening werd gebracht. Iedereen gaat vanaf nu hetzelfde betalen voor dezelfde voorzieningen.

In deze variant wordt 3% van de kosten van de sportvoorzieningen (velden en kleedlokalen) doorberekend naar de gebruikers. Voor de clubgebouwen/kantines die gehuurd worden van Maastricht Sport wordt 14% van de kosten per vierkante meter doorberekend naar de gebruikers. De servicekosten (g/w/l) worden, net als nu het geval is, 100% doorbelast naar de gebruiker. De invoering van dit systeem leidt tot verschillen die variëren van € 8.346 positief tot € 6.623 negatief voor de sportclubs. 14 gebruikers gaan erop vooruit en 19 gebruikers gaan erop achteruit. De inkomsten voor Maastricht Sport stijgen met €40.184. Deze stijging komt doordat iedereen gaat meebetalen voor het gebruik van de kleedlokalen en veldverlichting(energielasten). De kosten voor de veldverlichting zitten niet in de servicekosten.

Variant 2: Taakstellingstarief A: 5% dekingspercentage velden/ kleedlokalen(+2% t.o.v variant 1) en 19% (+ 5% t.o.v variant 1) voor de clubhuizen

Consequenties sportverenigingen variant 2:

Eén gebruiker gaat er € 6.000 (per jaar) op vooruit, zeven gebruikers gaan er tot €2.000 op vooruit en 25 gebruikers gaan er tot maximaal €15.000 op achteruit.

De inkomsten voor Maastricht Sport stijgen met: €152.118.

Variant 3: Taakstellingstarief B: 10% dekkingspercentage velden/kleedlokalen(+7% t.o.v. variant 1) en 24% (+ 10% t.o.v. variant 1) voor de clubhuizen

Consequenties sportverenigingen variant 3:

Eén gebruiker gaat er €3.500 op vooruit, drie gebruikers gaan er tot €1.000 op vooruit en de overige 29 gebruikers gaan er tot maximaal €37.000 op achteruit.

De inkomsten voor Maastricht Sport stijgen met €436.117.

Overzichtstabel 1

	Dekkings- percentage Velden/ Kleedlokalen	Dekkings- percentage Clubhuizen/ kantines	Veldverlichting en servicekosten	Stijging inkomsten Maastricht Sport p/j.
Harmonisatiemodel	3%	14%	100%	40.184 euro
Taakstellingstarief A	5%	19%	100%	152.118 euro
Taakstellingstarief B	10%	23,7%	100%	436.117 euro

Collegevoorstel

De consequenties zijn verwerkt per vereniging. Kijkend naar de consequenties naar rato van het ledenaantal is dit afhankelijk van de hoogte van de tariefsverhoging in combinatie met het ledenaantal.

Vereniging	Tariefsverhoging	Spelende leden	Gem. per lid
A	5.118	610	8
B	2.228	250	9
C	6.623	240	28
D	2.552	30	85

Indien er tariefsverhogingen worden doorgevoerd kan dit ten koste gaan van sportverenigingen.

Verenigingen kunnen dan ophouden te bestaan met als gevolg dat de inkomsten op de sportbegroting dalen. Voor de korte termijn levert een tariefsverhoging daardoor wellicht iets op voor

Maastricht Sport, voor de lange termijn is dat afwachten. Gefaseerde invoering van een hoger tarief is dan ook wenselijk. Sportverenigingen kunnen dan beter anticiperen op hogere kosten.

Voorstel buitensport:

Om de bestaande rechtsongelijkheid van de tarifiering van de buitensportaccommodaties op te heffen en het verschil tussen de buiten- en binnensporttarieven te verkleinen dienen de volgende maatregelen getroffen te worden:

- Invoeren van het harmonisatiemodel (dekkingspercentage velden en kleedlokalen 3%, clublokalen 14%) met ingang van het seizoen 2018-2019 in 2 fasen: seizoen 2018-2019 invoering 50% en seizoen 2019-2020 100%. Dit zowel voor de gebruikers die er op vooruit als achteruit gaan.
- Invoeren taakstellingstarief A met ingang van het seizoen 2020-2021.

Communicatieproces

Harmonisatie van de tarievenstructuur voor de buitensportaccommodaties is een complex en gevoelig traject en heeft bij doorvoering consequenties voor de verenigingen. Een aantal verenigingen gaat er op achteruit terwijl andere erop vooruit gaan.

Een succesvolle introductie van een nieuw tarievenstelsel staat of valt met het draagvlak dat hiervoor aanwezig is. Aangezien stelselwijziging per definitie strekt tot nadeel van een gedeelte van de gebruikers die meer gaan betalen en voordeel bij anderen is een goed communicatieproces hierin van belang. Voorgesteld wordt dit communicatieproces als volgt vorm te geven:

Gebruikers

Klankbordgroep sport

De Klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van bestaande en toekomstige gebruikers van binnen- en buitensportaccommodaties. Het betreft vertegenwoordigers van besturen van diverse sportverenigingen, onderwijsinstellingen, en van belangenbehartigers. De leden van de Klankbordgroep zijn in 2014 geworven via direct mail en (social) media (De Ster, website gemeente

en Maastricht Sport, dagbladen etc.). Iedereen die zich aangemeld had is lid geworden van de Klankbordgroep.

Doelstelling van de (besloten) klankbordgroep bijeenkomst is om inhoudelijk van gedachten te wisselen over de verschillende varianten, de mogelijke consequenties, de te verwachten effecten van nieuwe tarieven en het te verwachten draagvlak. (De consequenties worden op hoofdlijnen gepresenteerd en zijn geanonimiseerd).

De bijeenkomst met de klankbordgroep vindt plenair en in beslotenheid plaats.

Gebruikersbijeenkomsten

Na de klankbordgroepbijeenkomst worden alle gebruikers van de Maastrichtse binnen – en/of buitensportaccommodaties uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Er vinden twee informatierondes plaats voor gebruikers, één voor gebruikers uit Maastricht West en één voor gebruikers uit Maastricht Oost. De bijeenkomsten voor de gebruikers vinden in de openbaarheid plaats. Alle direct en indirect belanghebbenden worden hiervoor uitgenodigd. De bijeenkomsten staan ook open voor belangstellenden zoals raadsleden.

Doel van deze bijeenkomsten is gebruikers te informeren over de kostprijsgeoriënteerde tarievenstructuur, de verschillende varianten en de (mogelijke) consequenties. (De consequenties worden op hoofdlijnen gepresenteerd en zijn geanonimiseerd). De reacties van de aanwezigen worden meegenomen in het raadsvoorstel dat in september wordt voorgelegd aan de Raad.

Individuele gebruikers.

Na besluitvorming door de Raad worden alle gebruikers apart geïnformeerd over de voor hen van toepassing zijn de consequenties.

Communicatie Raad

Na dit collegebesluit wordt de Raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het te volgen proces dat moet leiden tot het voorleggen van de nieuwe Tarievennota sport in september 2017.

De Raadsleden worden uitgenodigd om de gebruikersbijeenkomsten bij te wonen.

De verslagen van de klankbordgroep en de gebruikersbijeenkomsten worden opgenomen in het raadsvoorstel.

Beslispunten:

1. Akkoord gaan met het ongewijzigd laten van de binnensporttarieven.
2. Akkoord gaan met het invoeren van het harmonisatiemodel (dekkingspercentage velden en kleedlokalen 3%, clublokalen 14%) met ingang van het seizoen 2018-2019 in 2 fasen: seizoen 2018-2019 : 50% en seizoen 2019-2020: 100% zowel voor de gebruikers die er op vooruit als op achteruit gaan.
3. Akkoord gaan met het invoeren van het taakstellingstarief A met ingang van het seizoen 2020-2021.
4. Akkoord te gaan met het voorgestelde communicatieproces: informeren van de gebruikers over de kostprijsgeoriënteerde tarievenmethodiek en de raadsleden voor deze bijeenkomsten uit te nodigen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

In juni 2017 vinden de 3 voorgestelde bijeenkomsten plaats. De verslagen van deze bijeenkomsten worden meegenomen in het raadsvoorstel. De besluitvorming van de raad wordt in september 2017 gestart.